

Lingua Britannica.

Giraldus in Topographia Wallie.

tectam haec tenus conservarunt; quanquam etiam latis legibus abolere studuerunt Normanni. Ut non ab re respondisse videatur nobilis senex Britannus, qui ab Henrico secundo Anglorum rege interrogatus, quid sibi videretur de viribus Britannorum, & regio ejus in eos apparatu, Gravari, inquit, plurimaque ex parte destrui, vel debilitari vestris,

Rex, aliorumque viribus, nunc ut olim, & plures gens ista valebit. Ad plenum autem propter hominis iram, nisi & ira Dei concurrerit, non delebitur. Nec alia, ut arbitror, gens quam Cambrica, id est, Britannica, nec alia lingua pro parte majori in die districti examinis coram supremo Iudice, quicquid de ampliori contingat, pro hoc terrarum angulo respondebit.

B R I T A N N I A E N O M E N.

Tinquieris, si Cumero sit primævum incolarum nomen, unde Albion, unde Britannia? quæ ita invaluit, ut illi quodammodo tenebras offuderit. Audi quæso, quod mihi persuasissimum quia verissimum. Et res eadem variis possunt circumstantiis considerari, variisque adeo nominibus designari, ut docet in Cratyo Plato; & si recentia, & antiqua percurras singula, observabis singulas gentes, diversis ac ipsi usi sint nominibus, ab aliis denominari. Sic, qui patria lingua Israëlitæ vocabantur, Græcis *Hebrei*, & *Iudei*, atque Ægyptiis *Huefi* (teste Manethone) nominabantur, quod reges pastores habuerint: sic Græci eos *Syros*, qui se (ut author est Iosephus) *Aramæos* dixerunt; Qui se *Chusios*, Græci ab atro vultu *Æthiopes* vocarunt. Qui sibi sua lingua *Celtæ*, Græcis *Gallæ* dicti, à laetio candore, ut aliqui volunt, vel à comis promissis, ut modo dixi. Sic qui seipso sua lingua *Teutsch*, *Numidas*, & *Hellenas* nuncuparunt, à Romanis *Germani*, *Mauri*, *Graci*, appellantur. Sic hodie, ne plura persequar, qui suo ipsorum idiomate *Muselmani*, *Magier*, *Czechi*, *Besermannii* dicuntur, ab Europæis omnibus *Turce*, *Hungari*, *Bohemi*, & *Tartari* nuncupantur. Et nos ipsi Angli, qui nobis nostra lingua *Englishem* vocamur, Britannis, Hibernicis, & sylvestribus Scotis *Sasson*, id est, *Saxones* appellamur. Eadem ratione judicandum est, majores nostros, qui se *Cumero* dixerunt, alia de causa, vel à se, vel ab aliis Britones dictos fuisse, unde Græci *Epeïevianæ* conflagrunt, & quasi per manus Romanis tradiderunt. Hoc posito, in insulæ nostræ nomina nunc inquiramus.

Albion.

Britannia.

De nomine *Albion* non multum labore, quod huic insulæ imposuerunt Græci ad differentiam, cum circumvicinæ insulæ omnes Britannicæ & Britanniae vocarentur. *Britannia insula*, inquit Plinius, *clara Græcis nostrisque monumentis, inter Septentrionem & occidentem jacet Germania, Gallia, Hispania* multo maximis Europe partibus magno intervallo adversa. *Albion* ipsi nomen, cum Britannia vocarentur omnes. Vnde in Cæsarem Catullus, *Hunc Gallæ timent, timent Britannia*. Qui in eodem etiam carmine vocat hanc ultimam occidentis insulam. A Græcorum vanitate, fabulositate & desultoria illa in fingendis nominibus levitate, quam ipsi *άγανης ορεστολογίας* dixerunt, hoc nomen *Albion* enatum videatur. Cum enim illi Italianam ab Hespero Atlanti filio Hesperiām, Galliam à Polyphemi filio Gallatiām, &c. fabulose dixerint: non possum non credere, quin hanc insulam ab Albione Neptuni filio Albionem etiam fabulose denominarint, quod Perottus & Lilius Giraldus

prodiderunt. Nisi quis malit ab *Αλφον* deducere, quod teste Festo, album Græcis sonat, unde & Alpes appellatae. Albicantibus enim rupibus, quas *mirisicas moles* Cicero vocat, coronatur, unde in Antonini Pii, & Severi nummis Britannia muliebri habitu rupibus insidens figuratur, & ipsis Britannis Poëtis *Inis Wen*, id est, *Insula alba* indigitatur: ut taceam Orpheum in Argonauticis (si modo sint Orphei) insulam proxime Hiberniam sive Iernin, quæ necessario fit hæc nostra, *Αλβιανὸν χέρων*, id est, albicantem terram dixisse, quam ante pauculos versus *Νῆσον τὸ δυνήσαν* pro *Λαύρηναν* vocasse videatur. Fracastorius etiam dum pestilentem illam Ephemeram Britannicam (quam Sudorem Britannicum vulgo dicimus) soli ratione quasi gypseum esset, contingere scribit, à gypseo solo insulam hanc *Albion* appellatam fuisse suspicatur. Fabellam illam, quod *ALBION* sit dicta ab Albina una è triginta filiabus Dioclesiani Regis Syriae, quæ in ipsis nuptiis maritos occiderunt, & nave sine remige huc delatae, insulam primum occuparunt, dæmonumque compressu prolem Giganteam propagarunt, ut improbi hominis impudentissimum mendacium sine stomacho quis audiat? Nec est cur anxie inquiram qua de causa Britannia *Insula Cæruli* in Parodia illa antiqua contra Ventidium Baffum dicatur, cum circumfusa sit Oceano, qui *Cærulus*, & *Cærulum* Poëtis vocatur; unde de Britannia Claudianus:

— *cujus vestigia verrit*

Cærulus —

Omitto quod Aristidi Magna & ultima insula appellata fuerit. Quod ROMANIA etiam dicta, innuit quodammodo Gildas, qui scribit à Romanis ita subactam fuisse, ut solo nomen Romanæ servitutis hereret; statimque, Ita ut non Britannia sed Romania censeretur; & post unam & alteram paginam de eadem, *Insula Romanum nomen, non tam morem & legem tenens*. Prosperque Aquitanus expresse Insulam Romanam dixit. Huc etiam referri possit quod cum statu Imperatorum Taciti & Floriani fulmine essent dejectæ, responderint aruspices, ex eorum familia Imperatorem futurum qui inter cetera Taprobana presides imponeret, & ad Romanam insulam Proconsulem mitteret. Quod de nostra Britannia intelligent eruditæ, quæ Præsidialis, nunquam Proconsularis fuit Provincia, ut postea dicemus. SAMOTHEAM vero aliquando nominatam fuisse à Samothe sexto Iapheti filio per me credat qui velit. Ecce officina hoc prodit, non me latet; ex Annii scilicet Viterbiensis, qui specioso titulo more subdolorum institutorum sua commenta sub Berosi nomine in lucem credulis obtrusit.

Sed

Britannia figura.
Inis Wen.

Lib. i de morbis contagiosis.

Insula Cæruli.

Romania.

Vopiscus in Floriano.

Samothea.